

Inleiding

Deze nieuwsbrief informeert belanghebbenden en belangstellenden over de verdere ontwikkelingen rond Oostereiland. De nieuwsbrief wordt u aangeboden door het college van B en W.

De mouwen opgestroopt

De laatste nieuwsbrief is van het afgelopen voorjaar. Daarin is verteld dat de gemeenteraad de invulling van de gebouwen heeft vastgesteld en dat de gemeente het project helemaal zelf uitvoert, dus zonder projectontwikkelaar. Na het besluit van de gemeenteraad over de definitieve invulling hebben alle partijen keihard gewerkt om de plannen zo ver uit te werken dat er vergunningen verleend konden worden en de aanbesteding kon plaatsvinden. Bij de uitwerking zijn behalve de gemeente ook de architect (TPAHG architecten), het bouwkundig begeleidingsbureau (BBA) en diverse andere adviseurs betrokken.

Gebruikerscontracten getekend

Op 23 september hebben vijf belangrijke toekomstige gebruikers van Oostereiland een contract met de gemeente getekend. Het werd een feestelijke bijeenkomst met gebak en champagne. Want samen gaan deze vijf en de gemeente een groot avontuur aan, zoals wethouder Jack van Es vertelde. Hij tekende namens de gemeente de contracten met Stichting Filmhuis Hoorn, het Museum voor de Twintigste Eeuw, Muller en Moerkerk cultuur en horeca, Ontwerpcentrum en HZA.

De aanbesteding

Complex plan

Het gebouwencomplex bestaat uit allemaal verschillende gebouwen uit verschillende bouwperiodes met verschillende kwaliteiten. Ook de toekomstige gebruikers zijn heel verschillend en hebben verschillende eisen, bijvoorbeeld op het gebied van installaties. Het heeft veel deskundigheid, creativiteit, denkwerk en overleg gekost om een goed plan te maken.

Europees aanbesteden

De aanbesteding is volgens de Europese regels uitgevoerd. Na een voorselectie bleven er vijf bouwkundige aannemers en vijf installateurs over. Uiteindelijk hebben drie aannemers en drie installateurs een prijsopgaaf gedaan en een plan van aanpak ingediend. Het project is 20 oktober definitief gegund aan Bouwbedrijf MJ de Nijs uit Warmenhuizen voor de restauratie en herbestemming en Croon TBI techniek uit Amsterdam en Wolter & Dros uit Amersfoort voor de installaties. De restauratie kan nu echt beginnen.

De termijnen gehaald

Er werd en wordt met heel krappe tijdschema's gewerkt. Met de gunning op 20 oktober blijft het nog steeds mogelijk om de restauratie van de gebouwen 31 december te hebben afgerond. Wel is besloten tot een tweedeling van het werk: de restauratie van de buitenkant en het werk in het gebouw, het zogeheten inbouwpakket.

Het inbouwpakket, waarmee al wordt begonnen als de restauratie van het gebouw en de fundering nog in volle gang is, zal vóór de zomer van 2011 klaar zijn. De nieuwe huurders en de gemeente gaan uit van een feestelijke opening in de zomer van 2011.

Informatiemarkt

De gemeenteraad heeft een keus gemaakt over de functies die op het Oostereiland kunnen komen: culturele functies, cultureel gerelateerde functies en woningen. De raad was akkoord met het idee om te proberen in plaats van woningen in het cellenblok een low budget hotel te bouwen. Nu de plannen daarvoor helemaal zijn uitgewerkt, zijn deze op 23 september gepresenteerd tijdens een drukbezochte informatiemarkt in de Oosterkerk.

Alle partijen presenteerden zich hier. Filmhuis Hoorn had in samenwerking met TPAHG Archi-

tecten een 3D-film gemaakt waarin verleden, heden en toekomst van Oostereiland de revue passeerden. Muller en Moerkerk, dat een grand café op Oostereiland gaat exploiteren, presenteerde zich onder andere met feestelijke niet-alcoholische cocktails. Ook voor de rondleidingen naar Oostereiland was veel belangstelling.

Het low budget hotel

Muller en Moerkerk gaat niet alleen het grand café exploiteren, maar ook het low budget hotel in het cellenblok. Er komen in totaal 24 een- en tweepersoonskamers. Op de tussenverdieping komt het eerdergenoemde grand café dat de horeca voor het gehele complex verzorgt, ook voor het Filmhuis en het Museum van de Twintigste Eeuw. Muller en Moerkerk heeft hiermee onder andere ervaring bij de Stadsschouwburg Amsterdam, Toneelschuur Haarlem en het Frans Hals Museum in Haarlem.

De culturele functie

De culturele functie krijgt gestalte door de komst van Filmhuis Hoorn en het Museum van de Twintigste Eeuw. Het Filmhuis krijgt drie zalen: een met 40 stoelen, een met 30 stoelen en een grote zaal met meer dan 100 stoelen. Daarmee krijgt Filmhuis Hoorn de status van A-theater.

Het Museum van de Twintigste Eeuw krijgt ruim 1.600 m² aan ruimte. De entree van het museum ligt op de begane grond van het zogeheten alkovengebouw. Daarnaast heeft het museum de gehele eerste verdieping van het alkovengebouw. Om de eerste verdieping te bereiken komt er een aparte lift, zodat het museum zelfstandig kan functioneren.

Voor zowel filmhuis als museum zijn er vanzelfsprekend kantoor- en werkruimten, een garderobe en toiletten.

De cultureel gerelateerde functie

Voor de cultureel gerelateerde functie heeft Het Ontwerpcentrum zich gemeld. Dit wordt gevormd door drie creatieve bedrijven: een architectenbureau (TPAHG architecten uit Hoorn) een stedenbouwkundig bureau (HzA uit Hoorn) en een bureau gericht op interieur architectuur (Memo projectinrichting uit Hoorn). Die gebruiken samen ca. 1.400 m² in het alkovengebouw.

De woonfunctie

In het plan zijn nu nog 23 woningen getekend, maar er komen er waarschijnlijk nog twee bij. De plattegronden van alle woningen zijn inmiddels uitgewerkt. Er wordt nog gekeken of op de plaats van sommige woningen, vooral op de begane grond, andere functies kunnen komen, zoals een kantoorruimte of atelier.

Veel belangstelling

Voor de woningen hebben zich al heel wat belangstellenden gemeld, ook tijdens de informatiemarkt op 23 september. Al deze belangstellenden wordt verteld dat zij moeten beseffen dat zij willen wonen op een "cultuureiland". Dat is voor velen juist aantrekkelijk, maar betekent ook dat er rond de woningen van alles gebeurt, net zoals in de binnenstad van Hoorn.

Voorjaar 2010 meer bekend

Zodra de restauratie op gang is, wordt verder gewerkt aan de plannen voor de woningen. Naar verwachting gaan de woningen voorjaar 2010 in de verkoop. Zodra dit het geval is, worden alle belangstellenden hierover geïnformeerd.

Toeristisch informatiepunt

De gemeente heeft besloten op het eiland een zogenoemd havenservicepunt voor de waterrecreatie in te richten. Dit servicepunt wordt ongeveer 180 m² groot en komt bij de entree van het eiland, direct rechts komend vanuit de stad. Hier vinden bezoekers toeristische informatie, een kleine havenwinkel en eenvoudige sanitaire voorzieningen.

Brug

Voor de veiligheid van de mensen die straks wonen en werken op Oostereiland of er op bezoek komen is een nieuwe brug noodzakelijk. De brug is de enige toegang tot het eiland en de bestaande brug is te smal en niet sterk genoeg. Op de huidige brug kunnen auto's elkaar niet passeren en auto's die zwaarder zijn dan 18 ton mogen er niet over. Alleen een brandweerwagen weegt al 25 ton. Na vernieuwing kan tegemoet komend verkeer elkaar op de brug

passeren en is de brug sterk genoeg voor alle normale verkeer tot 30 ton.

Landhoofd

Aan het nieuwe landhoofd - sommigen spreken liever over bruggenhoofd - dat aan de zijde van Achter op 't Zand komt, wordt al gewerkt. Dat zit zo. Om veiligheidsredenen is het niet toegestaan om in het stormseizoen aan de primaire waterkering te werken. Achter op 't Zand is onderdeel van de primaire waterkering en het stormseizoen loopt van 15 oktober tot 15 maart.

Hoewel nog niet precies vaststaat wanneer de brug wordt vernieuwd, is wel besloten het bruggenhoofd van de nieuwe brug vast aan te leggen. Zo is er daarna meer vrijheid in de tijd voor uitvoering van de rest van de nieuwe brug. Vanzelfsprekend is de nieuwe brug klaar als de gerestaureerde gebouwen in gebruik worden genomen.

Ontwerp nieuwe brug

Het ontwerp voor de nieuwe brug is inmiddels in de Welstands- en Monumentencommissie behandeld. Op hoofdlijnen heeft die ingestemd met het plan; voor sommige details worden nog nadere voorstellen gemaakt

Noodbrug en brandweer

Voor de bereikbaarheid van het eiland tijdens de uitvoering van de werkzaamheden aan het bruggenhoofd is een noodbrug aangelegd. Deze kan alleen door voetgangers en fietsers worden gebruikt. Daarom staan er tijdelijk twee brandweerwagens op het eiland gestald, zolang er geen andere toegang naar het eiland is. De brandweerwagens op het eiland worden dagelijks gecontroleerd. Omwonenden hebben de gemeente gevraagd waarom de brandweer niet met de fiets of lopend controleert. De controle gebeurt door brandweermensen die voortdurend paraat moeten zijn voor het geval er brand uitbreekt. Er is voor gekozen de controle te laten doen door de bemanning van een hoogwerker, omdat hiervoor slechts twee mensen nodig zijn. Als zij in geval van brand eerst met de fiets of lopend terug moeten naar de kazerne gaat kostbare tijd verloren en kunnen wettelijke uitruktijden niet worden gehaald.

En verder op het eiland

Bij het begin van het project Oostereiland is er gezegd dat het een driestappen plan zou worden. De eerste stap is de restauratie en herbestemming van de gebouwen. Die stap wordt nu concreet gezet. De tweede stap is de botterwerf en de laatste stap zou het horecapaviljoen op het puntje van het eiland zijn. Inmiddels

heeft de gemeenteraad besloten het paviljoen te schrappen uit de plannen.

De inrichting van het openbare gebied en de aanpak van de oevervoorziening is een heel belangrijk onderdeel van het plan en feitelijk de eerstvolgende stap. Hier moeten heel wat keuzes worden gemaakt en er is ook behoorlijk wat geld mee gemoeid. De keuzes die de gemeente hier maakt, zijn bovendien van belang voor de plannen voor de botterwerf. De hoofdlijnen moeten dan ook vaststaan voordat verder kan worden gegaan met de botterwerf.

Openbaar gebied en oevervoorzieningen

Er is uitgebreid onderzoek gedaan naar de staat van de oevervoorzieningen rond het gehele Oostereiland. Ook is onderzocht wat de gevolgen van de stijging van het waterpeil van het Markermeer zijn. Daarbij is 50 jaar vooruit gekeken, dus tot 2060. De voorgestelde maatregelen voor het Oostereiland zullen zelfs tot 2100 voldoen als de aanbevelingen van de Deltacommissie 2008 worden gevolgd. Deze commissie, ook wel de commissie-Veerman genoemd, heeft de gevolgen van de klimaatverandering voor heel Nederland onderzocht.

800 meter oever

Het onderzoek naar de oevers van het Oostereiland geeft aan welke maatregelen noodzakelijk zijn en hoeveel dat ongeveer moet kosten. Waar mogelijk worden alternatieven aangedragen. In totaal gaat het om circa 800 meter oever.

Openbaar gebied

Ook voor de inrichting van het openbaar gebied zijn de eerste schetsen gemaakt. Daarbij moet met heel veel zaken rekening worden gehouden. Zo heeft de manier waarop de oevers worden aangepakt invloed op de inrichting van het openbare gebied. Maar er spelen nog veel meer zaken, zoals de manier waarop auto's, fietsers en voetgangers het eiland op en afkomen, de plaats van de botterwerf en waar de parkeerplaatsen voor auto's, stallingplaatsen voor fietsen en een terras voor de horeca komen.

Veteranenmonument

Ook is er besloten om het veteranenmonument een plaats op het Oostereiland te geven. Er is onder andere voor deze plek gekozen omdat het Oostereiland in bepaalde periodes een militaire bestemming heeft gehad. Zo is de Admiraliteit, de voorloper van de marine, er gevestigd geweest.

Lastige puzzel

Het is een lastige puzzel om alles wat er op het eiland moet komen op de goede plek te krijgen.

Ook met de toekomstige gebruikers wordt nog overlegd. Naar verwachting eind dit jaar, begin volgend jaar krijgt de gemeenteraad een voorstel voor het herinrichtingsplan op hoofdlijnen aangeboden.

Botterwerf

De plannen voor de botterwerf zijn nog niet definitief. Wel wordt al met veel partijen gesproken over de mogelijkheden. Belangrijk is bijvoorbeeld óf er subsidiemogelijkheden zijn en zo ja welke. Ook wordt overlegd met Espeq, een opleidingsbedrijf dat jongeren opleidt voor een baan in de bouw.

Gemeente en Espeq kijken naar de mogelijkheden van een leerproject bij de bouw van voorzieningen voor de botterwerf. Zodra de plannen met de bijbehorende kosten bekend zijn, en de eventuele bijdragen die zijn te verwachten, zal de gemeenteraad hierover een besluit nemen.

Nieuwe subsidiebronnen aanboren

Met de ontwikkeling van Oostereiland is tussen de 20 en 25 miljoen euro gemoeid. De gemeente doet er dan ook alles aan de plannen haalbaar te maken door een beroep te doen op subsidies. Het rijk heeft in 2008 een subsidie van bijna 2,9 miljoen euro als bijdrage in de restauratiekosten gegeven.

Provincie

De provincie heeft in 2009 voor de regeling Water als economische drager al € 400.000 subsidie gegeven. Zeer binnenkort volgt een tweede aanvraag voor de westelijke oever. Hier worden ook de voorzieningen voor de botterwerf bij betrokken. De aanvraag moet vóór 1 november bij de provincie binnen zijn. De gemeente hoopt op een bijdrage van € 600.000.

De gemeente heeft daarnaast een beroep gedaan op het provinciale TWIN-H programma musea, monumenten en archieven. De regeling is gericht op het beter toegankelijk maken van musea, monumenten en archieven. Het oude gevangeniscomplex is rijksmonument. Nu dit tot voor kort zeer gesloten gebouw (gevangenis!) grotendeels voor het publiek toegankelijk wordt, past het restauratieplan uitstekend in de regeling. De maximale bijdrage is 1 miljoen euro. De gemeente hoopt eind dit jaar meer te weten.

Europese subsidies

Ten slotte wordt nog gestudeerd op de mogelijkheid van Europese Subsidies. De EFRO-regeling biedt kansen. EFRO staat voor Europees Fonds Regionale Ontwikkeling. Hoorn is in overleg met Medemblik en Enkhuizen om een gezamenlijke aanvraag in te dienen. Het succes van deze aanvraag is ook van belang voor de

haalbaarheid van de plannen voor de botterwerf en bijbehorende voorzieningen.

Archeologisch onderzoek

In juni hebben archeologen op Oostereiland onderzoek gedaan. Zij hebben er sporen aangetroffen uit de tijd van de aanleg van het eiland, rond 1650.

Aan de noordkant van Oostereiland konden archeologen

achterhalen hoe het eiland is aangelegd. De begrenzingen zijn via een beschoeiing uitgezet. Die is met trekbalken in de bodem van de toenmalige Zuiderzee verankerd. Een van die trekbalken is teruggevonden. Over de beschoeiing heen is een kleidijkje opgeworpen en daarbinnen is het gebied aangeplempt met stadsafval en dikke lagen uitgebaggerd havenslib. Het stadsafval bevatte veel aardewerk uit de periode 1630 tot 1650. We weten nu dat het eiland rond 1650 is aangelegd.

In 1757 bouwde de Admiraliteit een eigen scheepswerf aan de zuidkant van het eiland. Er waren een sloopshelling, werkplaatsen en opslagloodsen. Op het grasveld achter de voormalige gevangenis zijn op 1 meter beneden maaiveld sporen van de werkplaats teruggevonden. Het gaat om een pakket met houtsnippers, teer en ijzeren spijkers.

Tijdens de opgraving in juni zijn ook veel sporen uit de 19^e eeuw teruggevonden. In die periode is het terrein flink opgehoogd, vermoedelijk vanwege wateroverlast. Voor het ophogen werd onder andere afval uit de timmerwerkplaats van de Rijkswerkinrichting (1886-1933) gebruikt. Bij het recente onderzoek kwamen allerlei bewerkte stukken hout en houtafval van de draaibank tevoorschijn.

Colofon:

- Dit is een uitgave van de gemeente Hoorn
- Verantwoordelijk wethouder: Jack van Es
- Projectleiding: Jan van der Heijden
- Projectondersteuning: Marga Zoet (0229-252456) e-mail: m.zoet@hoorn.nl
- Projectcommunicatie: bureau Communicatie, Christa van Hees